

Stoykowski Herb.

Lilia

1679.

39422

Mag. St. Dr.

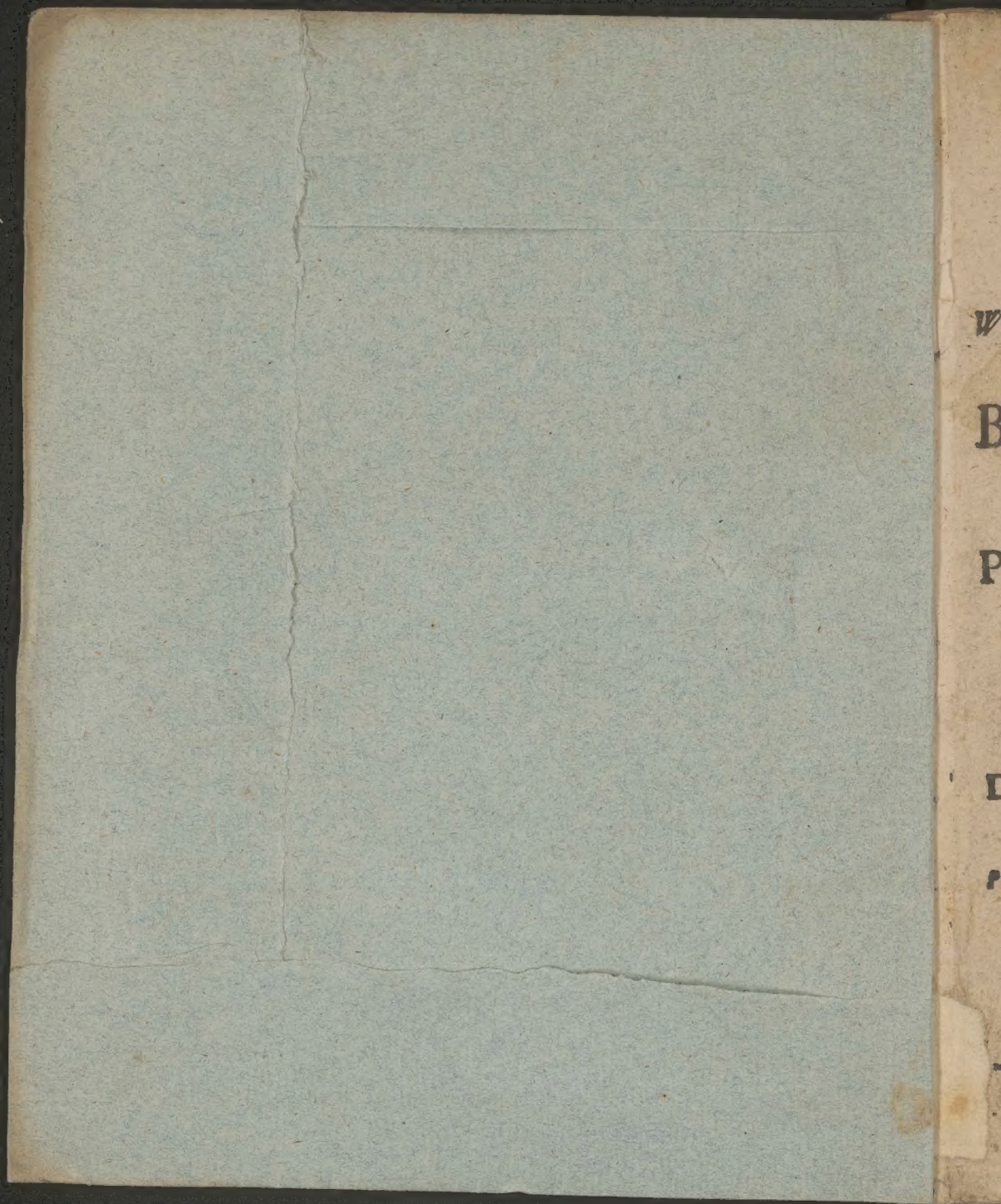
kat. komp.

P

1887. I. 78.

~~Geol. pol. 7596. tr.~~

L I L I A

W nowym Ogrodzie Wągrowieckim

Stárożytnie zaśadzona

*Wkościelney godności, Cnotami Świętobliwości, Nauką, woni
nie roskwitła.*

B E R N A R D S. O P A T
K L A R A W A L E N S K I.

Prze Wieleb. Oycow Cysterckiensow Funda-
tor y P A T R Y A R C H A.

w Dzień wroczystości jego.

K A Z A N I E M

Do naśladowania wszystkim wiernym. w Kościele Wągro-
wieckim Klasztornym.

Przez W. X. HIPPOLYTA STOKOŃSKIEGO Pismá S. Doktorá, Provin-
sicy Polskicy Oycá, Káznodzieie Ordynáryusza Poznáńskiego. Zakonu Braci
Mniyszey S. Fránciszka Conuent.

P O D A N A.

w Poznaniu u Woyciecha Regulusa M. łobniewicza K. P. 1679.

Kleynot Stárożytny Ich Moćciow Pánow
IANKOWSKICH.

Pieknie stoi Báránek wizerunk skromności
W Niebo pátrzac wyraża wzor wszy pobożności.
Prototyp Chrystusowych Cnot tu prezentuje
Kościół, Zakon, życzliwość, mądrość i piastuje.
Stoy w kleynocie IVNOSZOW, rogi wzgorę podnosz
Z Swiatoblinnych twych krokow, wieczna chwale odnosz.

Przewielebnemu w Bogu

IEGO MOŚCI XIĘDZU

WOYCIECHOWI KAZI-

MIERZOWI

JANKOWSKIM V,

Zakonu S. Cysterskiego PRZEO-
ROWI y Plebanowi Wągrowieckie-
mu, z całym Konwentem.

Moiemu wielce Mćimu p. y Dobrodziejowi.

LILIA iedyny ogrodowy ornáment, wdzięczny
światá kwiát, droga różlicznych żiot perłá, pier-
wsá zielonych pol y mitey wiosny ozdoba, niebá ro-
skośnego chwata, zrak moich do Przewielebności
Wászey Mości Xięże Przeorze y Plebanie Wągro-
wiecki z całym Konwentem, wprezencie idzie ob-
dżiana w Habit białey niewinności Anielskiej Ca-
stiratem & puritatem reprezentująca: wserduśká
czerwone miłości Boskiej, będąc inuisa veneri; w
zapach nieporównaney światobliwości, Nil indecens
admittit, Ociec y Pátryarchá Bernard S. Vbrána
jest tá Duchowna Lilia wnieskázitelna wieczności
tego, wdziałá niezgubna wśelkich zasług koronę,
opátrzy.

S. Hieron.

con: Iouian.

Nicand.

Cassiodor.

Cant. 2.
Petrasan.

Pier.

Matth. 6.

Bèerlink in
Th. vit.
Ham.

opatrzył się kończystymi od różnych nieprzyjaciół
tarnami, Liliū inter spinas. *Vsiadł na wysokim*
zwierzchności thronie Regium & inestimabilem
virum commonstrans, na która pomniejszy kwia-
tki ni w słońce gwiazdki poglądaiac, iak żli Planeto-
wie awersya, tak dobrzy różnych darów influxy od-
noszą. Przypatruia się nize trzech Krolestw ziachá-
ni postowie tak przedżiwnemu kwiátowi. *Żiota wi-*
dza oczy naprawuiaca zieloność bonum exem-
lum: drzewa wstúp rosnaca latorosl fortitudinem
à natura prouenientem: kwiaty rozweseldaiaca
wonność suauissimum Ecclesiæ odorem. Przyzna-
wáia iako Krolowej Regius flos lilium, należyta
reuerencya: a iakże przyznac nie maia? poniewaś
kándorem, godnością, y zacnością, naymedrśego
prześłá Salomona Considerate lilia agri, dico vobis
nec Salomon in omni gloria vestiebatut sicut
vnum ex istis. *Odział się zwierzchu siedmiu sre-*
brystymi listkami, wewnątrz złotymi sercami, cia-
gnie z ziemi humor najlepszych alimentow, wabi z
nieba obfitość rosy niebieskiej, z pomoca promieni sto-
necznych kwitnie, zapachem Sabeyczykom rowna.
Leca do niej zraná ni do Cześnika ochotnego, albo
Alchimisty dowcipnego, praconite pszcotki, aby
z niej ponętne wybierały liquory, a potym słodkie
zarabiały miody. Stól na którym Chrystus Pan o-
ślátnia sprawował wiecznera postanawiaac Nasz:
Sakrament, nakryty był obrusem w kwiaty liliowe
robio-

robionym. niedźw, albowiem Báránek Wielkonocny
 Chrystusá Páná figuruiacy ná niém miał bydź po-
 stáwiony y zázynwany. Do liliowego Ogrodá y ia
 wprowadzam y oddaie WM MM Pánu y Práttatow
 wi zrodowitey Fámiliey, wiara Kátholicka, me-
 stwem rycerskim, wielkimi w Kościele Bożym za-
 stugami stawney, Báranká lunosá w polu czerw-
 nym krwia znamięnitych Antecessorow zplusczo-
 nym stoiacego, w niebo gdzie wiele dusz doskonałych
 vprzedziło tam za niemi zmierzaiac pogladiace-
 go; ziemię wszytkimi nogami doczesnościami depra-
 cego. W nim tu każdy znaydzie Rod Krolenski Re-
 gale Sacerdotium, doskonały żywot bogomyślny so-
 litudinis amator; zwierzchność Kościelna Princeps
 Ecclesiarum; przyjacielska życzliwość, krotosilna
 konwersacya, niezmyslna szcerość, tágodny głos
 Alijs facile affociantur; ofiarę samego Chrystusá P.
 ktora Aaron w Káptáński vbrány apparat Bárán-
 ká ofiaruiacy, reprezentował. Znaydzie ndostatek,
 iż iest wodzem inne owieczki vprzedzaiacym. Ille
 ducatum præbere ouibus euntibus in pascua &
 ad egressum ingressumq; à caulis & in caulas so-
 let. Znaczy Pásterzá duszom pástwiisk zbawiennych
 potrzebuiałym, niebieskimi náukami, kazániami żar-
 liwemi, vsługuiacego; cnotami SS. pásacego; do nie-
 ba prowadzacego. Za niem stucháiącego głosu te-
 go owieczki chyżo postępuia Oues vocem eius audi-
 unt. przez ktore Eucherius rozumie owych Qui
 simpli

1. Petr. 2.
 Plin.

Eucher.

Oppian.

Theol.

Hesych.

Ioan. or.

simplici, vera, puraq; fide pietatem hanc nostram
 amplectuntur. Wszystkie te Baránka prerogatywy,
 w Tobie sedem obróty Mości Xięże Pryorze, ale ich
 nad słońce iasniejących produkować nie śmiem, że-
 bym Zakonney niendruszył pokory. Czy zmyślił,
 czy prawdę powiedział Homerus, że się nie tylko
 Baránki polnymi liliami tuczą, ale y Orátorowie
 Trojańscy liliy miasto potraw żączywali aby wybore
 nieyszą fakundya, przyjemnieyszą mowę mieli. Fun-
 dament tey fikciey iest z Medykow, albowiem lilie
 wdzięczną y wonną w ustach rodzą parę. Wy Prze-
 wielební Oycowie żączywać tu liliami utuczone-
 go Baránká lezusa Pána Qui pascitur inter lilia,
 z niego takowe w Duchu czerpacie paśty. Ita casta
 generario pascitur quando nil turpe cogitat, nil
 indecens agit, nil inhonestum loquitur. W tych
 doskonałościach, Vos ne dum virtus innata & e-
 xercitium continuum ad hoc instruxit, sed quo-
 dammodo natura ipsa formavit. gdyście się w czy-
 stego liliowego wászego Oycá, iego zbawiennymi kar-
 miąc perfekcyami przeistócili, y ná Przetożone-
 go swego rzetelny Zakonney wokaciey poglądając
 prototyp, wielkiey nábyli doskonałości. Ze lilie są
 prognostykiem szczęścia y fortunnego powodzenia
 wroską: Baránká także pszczoły nie kasaia ani w
 nim iadowitych utapiaią żądę: poważylem się
 W M. M. Mcinym PP. tego konsekrować Baránká
 Liliowego, zlecć cie się tu y obśląpcie go wkoto in
 circu-

Homer.

Cant. 2.

Cassiodor.

Silvius Val.

Natural.

circuitu mensze ktorym nieudolny Orator częstwie.
Prziymieś go iako własnego, ze wszytką Braci swo-
ich kongregacyą. Przewielebny Mości. Xiężę Pry-
orze y Plebanie, á mnie z Zakonem moim w tásce
y miłości Braterskiej chować nie uśtanieś.
Dat. ex Cella Pośnań, ad S. Antonium.

Wm. m. m. Pralata y Dobrodziecia
ze wszytkim Konwencie Wogeo-
wieckiego zgromadzeniem.

Vniżony Bogomodicą y sługą

X. HIPOLYT STOKOWSKI Frąnciszkan

Káznodzieciá Poznáníski V S. Antoniego.

APPROBATIO.

DIUUS BERNARDVS Sacri Monastici
instituti Fundator, & Magnus Pa-
rens, Abbas Clarævallis, Clarissimum
Ecclesiæ militantis lumen, ingeni-
osè per allegoriam in Lilio ab Adm:
Rñdo Patre HIPPOLYTO STOIKOWSKI
S. Th. D. Patre Prouinciæ Polonæ,
Ordinario Concionatore Conuentus
Posnañ Patrum Frãciscanorum Con-
uentualium adumbratus, vt in publi-
cum prodeat, autoritate Rñdissimi
Officij Generalis Posnanien' conce-
do. Ego

STEPHANVS MORESKI S. Th. D.
Can' Cathedr. & D. M. Magdalena
Præpositus Posnanien'.
mpp.

IN NOMINE DOMINI.

Dominator Domine, ex omnibus floribus orbis,
elegisti tibi lilium vnum. *Esdra 4. c. 5. v. 24.*

*Pánuiacy Pánie, ze wszytkich kwiátow świata, obra-
teś sobie iednę lilia.*

GDy iuż prawie sliczne z nami pożegnały się kwiaty;
iuż zbyenie pánulace wpaly słoneczne wszytkę ogro-
dowa wysuszyły ozdoby; iuż kłóściła y zawarta żyg-
mia przynależyta sobie straciła generacya; sam przeswie-
anego Zakonu Cystersyeńskiego dżiárdyn/ dżiwnie wonna
miedzy tysiacem wybranych kwiatow prezentuje lilia/
Bernarda S. Opata Klareuálen: Oycá y Pátryarchy swego.
N. S. A niedziw/gdyś starodawne zależałe świeżo odnowio-
ne/ buyna ziemia nawiezione/ chłodna rosa stropione Ogro-
dy/ stare odwilżała korzenia/ kwiaty wypuszczało nowe/ o-
czy piękności wabia/ nozdrza wonności rektrenia/ spirant
Odorem. Nowy Wągrowiecki Ogród od lat 525. wsa-
dzona/ dżis światobliwości zapachem rośkwitła światu y
niebu wystawia lilia Reginam florum Miodopłynnego
Doktora. Światu/ po wszytkiej szerokości ziemskiej mili-
tuacego Kościoła circumferencyi. Niebu/ po nieogranic-
zonych Empyrejskich stanzach triumfuiacego Duchow
niebieskich wiziei y fructiei Boskich zażywaiacych zgros-
mądzenia. Kwicie po wszytkich świata Chrześciańskiego
częściach Zakon Cystersyeński/ do ktorego różnych stanow
Krolewskich/ Książęcych/ Senatorskich/ naygodniejszy kona-
kurruia Personaci/ aby ni miodowe Pszczołki/ soł dusznych
zbierali konsolácii. Słynie błogosławieństwo wiecznego
nieustayna radościa/ ktorey nieprzeliczona liczba Zakonu te-
go doskonałych Profesorow tu za żywota kształtowawszy/
teraz iuż po nieśkończone wieki zażywaia iey w niebie.

Platus lib. 3. Zesperydzli Ogród był ták buyny/ wpráwny y syzny / iż
 iatękolwiek w nim posiano ziarna/ z nich same wyrastały
 lilie. Zyacyneh/ Máczyss/ Zybiá transformowani w kwia-
Rauis. Tom. ty/ wysócie wydáwali kwiecie. Wrodzajnięsy Cystercy-
 2. entki/ bo iásta Boża z ktopiony Zakon/ tylko niebieście ro-
 dzi lilie. Poetowie (Pauis Reanalmus swiadczy) o lilię
 powiedzieli. Flos terrę cui non eunabula debes sed cz-
 lo; lubo widzisz wynikające z ziemi lilie/ zrodzenia iey
 nie przypisuy ziemi/ ale tylko niebu. O Panienták/ S. Pa-
S. Paschasius schasius mówi. Virgines verè flores Ecclesię & lilia Para-
 disti. Bernard S. nie plęio białogłowska/ ale czystości du-
Breu. Rom. śney prerogatywa/ żył wdziewiczwie Anielślm. Nunquam
 de sententia colendę castitatis dimoueri potuit, toć był
 lilia niebieska/ á iesli według Philosophów/ Partus sequitur
 ventrem. Według Naturalistów/ Nec imbellem feroces
 progenerant aquilę columbam. Według Theologów/
 Plus operatur gratia, quàm natura. Według Experien-
 tów/ Castos dant lilia somnos. Według Historyków/ A-
 pelles ná cile liliowym Alexandra Wielkiego tak rzetelnie od-
Horatius. mialował/ iż kto neu spoyrzal/ żywego bydź rozumiał. Du-
 orum Alexandrorum alterum Philippi, nullis viribus vin-
 cibilem. Według Pisma S. Chrystos niebieska był lilia;
 gdy się do nieba dostaniemy/ iego ná się wezniemy podob-
S. Bernardin ą bieuśwo. Omnes erimus similes Filio Dei in ætate & si-
p. 2 serm 68. militudine. Toć wszyscy Bernarda S. synowie/ w czyste
ar. 3. c. 2. przeistaczaia się lilie. Bywa to/ iż w Ogródzie swoim dzie-
 dsiczny Pan/ iedno sobie wpodoba dzieręto/ siółko/ kwia-
 tek nád inne miłszy: Bog/ ex omnibus floribus Orbis elegit
 lilium vnum Bernardum. A zety liliey ciepy się Rosciół S.
 ráduio wierni/ tryumphuio Swięci. J ia was do tey alie-
 grezzy/ serdeczney potiechy w kompania zoprasam/ ná ogła-
 danie Duchownego kwiatá liliowego Bernarda S. Niebie-
 ściey liliey cernem pierwoczynnego grzechu nieślązoney Pana
 nie/ Máczy Mácze Bożej ná Czcę.

O Początku lilij rożna jest tradycja. Poeciowie
 mówią/ iż Bogini Juno karmiac piersiami ma-
 luchnego Hektuleś/ trefunkiem gdy mleko z piersi swoich
 w usta jego strzykała/ kilka kropel z nieba spadło na ziemię/
 którymi ziemia iak dżdżem chorym namotła obfitość li-
 lij z siebie wypuściła. Bernard S. Fontanis, w Miescie
 iakby zrodzami żywych wód oblewającym narodzony/ ia-
 ko lilia przy wodach rosnąca światobliwoscia zaewienac
 miał. Fontanis, bo lilia fecunditatis plodności symbolum
 według Pliniusza: Nihilq; fecundiùs vna radice quinq-
 uagenos sæpè emittente bullos, ledno ścięno pięćdziesiąt
 innych wypuszcza z siebie. Bo S. Bernard niezliczonych po-
 wszystkich świata częściach duchownie miał rodzić Sye-
 now. Fontanis, bo lilia rerum stupendarum przefagium,
 tak miał Bernard S. doskonałego życia wydać z siebie zw-
 pełność/ iż nie do naśladowania/ ale zdumienia wszystkim
 w oczach stawała. Fontanis, bo lilia præclarioris spei
 symbolum, iako Bernard S. nowe zawże od Pana Boga
 odbierał pociechy/ tak y Zakon jego w niebieskich opływał
 miał faworach. Fontanis, bo lilia znaczyła godowa ścieg
 (Iosephus) Oblubieniec z Oblubienca na białych ściegach li-
 liowymi kwiatami wyrobionych/ nawieśawszy kankatom
 drogich/ łańcuchow/ perel/ wchodzili do izby stolowej/
 w której odprawiano bankiety/ a potym na przechadzki
 do Ogrodow fontan pełnych wchodzili. Amicti veste candi-
 da solebant mane Urbem ingredi, prædium hortis & in-
 ductis fontibus amrum simul ac opulentum, in currure-
 gio vestari delectabantur. Nie wprzód Bernard S. świat
 ten oglądał/ nie wprzód go ręka łaski Bożej w ogrobie ży-
 wota Macierzyńskiego wśadziła/ y narodzonego do oglada-
 nia oczom ludzkim wśadziła/ woda krzku S. łaski posłucha-
 lecey niewidomie zstępującey omyla/ aś go błogostawie-
 stwy niebieskimi waczyła/ iż o nim bezpiecznie mówić mo-
 że co Alexander de Ales Doktor Sanctifkustki o S. Bonie

lib. 21. c. 8

Scherl. in
Cant. Th. 2.

l. 8. Antiq.
cap. 2.

menturze. Videtur Adam in Bernardo non peccasse. wten czad
 gdy Adam w Raiu zgrzeszył wſzytlich nas wole w woliego
 moraliter będaczych zgrzeszyli: ale Bernard S. nie zgrzeszył/
 bo nie tak mlekiem karmiony był materjalnym/ iako Bo
 ſtami roſtoſkami czy ambrozjami od rok Anielskich robioſ
 nymi. Ab vberē conſolationis eius. Boſta pierſ iego na
 pawała. Hinc paſcor ab vberē, mowil S. Auguſt. Fonta
 nis. albowiem Paieſtyna dla buyney ziemi wielko lili
 obſtroc rodzi/ że niemi pola ni gwiazdami niebo zagęſczo
 ne będa. Nie na innych mieyſcach Bernard S. Klaſtory/
 y Braci ſwoich poſadził/ tylko w puſtyniach/ od ludzi oble
 glych/ nieba bliſzych. S. Chryzoſto zachęcał wiernych do
 żywota puſtelniczego/ bogomysłnego ni dobrowolnego
 więzienia/ tak go im ſłodzi. Recede de via, & planta te
 in loco ſecreto, vt nec mundus tecum habeat aliquod
 commune, nec tu cum mundo. Szczęſliwość wieczna/
 ieſt to iednym wſpokoieniem/ ktore ſerca nigdy nieatrwoży
 ani załtenuie. Beatitudo eſt ſtatus omnium bonorum aggre
 gatione perfectus. Oczy bowiem ſubtelny Doktor/ iż blo
 goſtawieństwo/ przez to ieſt wieczne/ nieodmienne/ albowiem
 ie wola Boſta perpetuō zachowuie/ iż w nim blogoſtawio
 ny nigdy zgrzeſzyć nie może. Wola też blogoſtawionego
 ieſt actiua reſpectu actus fruitionis, albowiem preſentato
 obiecto per claram viſionem, habet libertatem determi
 nationis ad ipſum. Duſe B. w niebie iako w puſtyni tak
 wola ſwoię determinuiſ do Pana Boga/ iż ſey do żadney
 ſtworzoney rzeczy oderwać niemoga. Wiele ludzi ſuka po
 koiow w Koſciele/ aby mogli bez rozzerwania myſli paćiora
 ki odprawić/ y reſlexy do ſumnienia ſwego uczynić/ ale
 tam wiele znaydzie nieſtromnych Suzurrantow/ ktorzy ſię
 do drugiego przyſiadſy pilnie pytalo/ o nowinach/ harcz
 dach/ zaſtawach/ wrodzaiach/ krewnych/ przyiacielach ży
 wych y zmarłych. Oczy/ y tam y owdſie rzuca/ te y o
 wę perſonę zoczo/ alić przez nie czare ſiatki na ſłowie nie

Edictus.

buß czystych zaślawnia y łapa. Kolana częstokroć miasto
 należytey Bogu czci cultum latraz, albo SS. Bożym Du-
 lich. albo Przeczystey Pannie Maricy hyperdulaz oddania/
 wielu pogorża. Inni wspokoienia szukaie w domach: nado-
 iada goście choć nie potrzebni/ musi się z nimi bawić/
 tam cię napadnie twoy nieprzyjaciół/ na zdrowie nastąpi/
 żonę/ dziecię/ w niewola zabierze/ do różnych sądow po-
 zwoy założy/ do żywocni przyjaciel żona odstąpi. Inni mnies-
 maie iż w Miastach pokoie/ bo Mieszcżanie propter secu-
 ritate niezażywaie broni/ y tam się przed wyniościościo
 swawola słachcy/ rozpusta pospolstwa/ wyuzdaniem pie-
 niaczow/ spokojnie nie osiedzi. Inni mówia iż w stanie
 małżeńskim pokoy: a gdzieś więcej złego porozumienia/
 niewierności/ niezgod/ swarów/ wymowek/ między czela-
 dzia rozności/ rebelliey/ nieposłuszeństwa/ nieszczeroci pe-
 no/ gdzie trudniejszy o sztukę chleba zabiegi/ kiedy iedno
 zgromadza/ a drugie rozspraśa. Inni dla pokoiu zaciągają
 się na Woyny/ o iakie tam panwa trądymentey/ z nieprzy-
 jacielem stryć a chyć fakcie/ dla których wiara/ Broleństwa
 całosi/ praw y wolności labefakcya idzie. Inni pokoy
 klada w posiedzeniu przyjaźielskim/ alie tam często winny
 Bachus zagrzawszy mozgu/ do wielomostwa zbytniego/
 różnych destrukcy/ pojedynkow krawowych/ przywiedzie ie/
 iż częstokroć dla iedney skoczki/ korczyantki/ wielom ni Ja-
 nowi S. bez głów plasć przyidzie. Inni naostatek pokoy
 stanowią w Concyliach/ Senatách/ Ratyfách/ aś tam o-
 becny iż ieden przyidzie z nakłano garscio/ inny z kancar-
 sę m że sprawiedliwy bronić nie będzie: inny pokrewno-
 scio zligowany/ że prawom być pozakreca: inny z malis-
 gnancya/ iż sprawy nikogo dobrze nie zrozumiałwszy we-
 dług swego cermelu osadzi: inne z synderetwa/ że vocum
 swoje da niegodnemu diani-ąst-wo niezaślawnemu.

Postreze raz ieden Słach iż. Krawi iż. że rewna Oso-
 be dwa pańiom zlanymi

gawola na synow swoich/ mowiac/ słusnie sązywale świad-
ci ci slepi do palacu wchodzacy/ a nie z palacu odchodzacy/
bo przy dworach o swiecie pokoju niemyśl/ ale tylko na
miejscach osobnych/ gdzie nie nie zturbuie/ na drodze nie
Origenes. lib. 8. in Levit. zaszapi/ do zley kompaniey nie nawiedzcie. Quamdiu quis
permixtus est turbis, & in multitudine fluctuantium vo-

*Lib. II. Epist.
Ep. 128.*

luta- tur, non vacat soli Deo, nec segregatus est à vul-
go, nec potest esse sanctus. Poki kto w szeregu ludzi swia-
towych chodzil/ y iako w czolnách zkolysajacy mi czolga/ ten
się Pánem Bogiem nie bawi/ ani od pospolstwa odłącza/
niemoże też bytć świętym. S. Grzegorz wielki niegdy ży-
ćla bogomyślnygo kontemplant/ co piśe o sobie. Quasi
prospero flatu nauigabam, cūm tranquillam vitam in Mo-
nasterio educerem, sed procellosis subito motibus tempe-
stas orta est, me rapuit in sua perturbatione, quia quiete
perdita, mentis naufragium perculi. Ecce nunc in undis
versor. &c. Galsridus Kawaler Francuski wstapiwszy do Klas-
torá Alarawalskiego Bernarda S. nieprzyzwyczajony
w celi siedzeniu/ czytaniu/ modleniu/ wstawicznemu mi-
czeniu/ z boleści zewnetrzney rzekl. Nunquam amplius la-
tus ero. Żadna mnie rzecz wlecey w tych okropnych nie-
rozweśl pustyniach/ tu ludzic ob wstrzemiśliwosci iak
szcepę wyschli/ od kłeczenia ziebrá sobie polamali/ od me-
dytacy oczy wyplakali/ od spiewania powiebli/ od disci-
plin zciála opadli. w Refektarzu niemaś nic do smaku/ sa-
lata bez kondymentu/ chleb osci pelny/ napoy/ laqua
vinacia. Cella tak szupla/ że is łzami memi ztropię/ pa-
ra iust modich napelnie/ losko tak trockie że się ledwie nogi
z głowa ni wiadnym kłebku zgodza. Sny/ wstawicznym
czuciem/ pilno słuchajac/ gdy o pulnocy kłta razow wy-
biia we dzwon/ tam się w Kościele wstrzemiślnymi synstami
trzeba wlozyć/ mrozy/ zimna zcierpieć. Coś tedy rozweśl
serce moje? Co rozumiecie czy to byl prawdy synurek y
melancholia głowę suszaca? zmyślona raczey/ nie ocuril się za
fuu/

smu/ aż mu Bernard S. tak wesoły sen v Pára Boga vpro-
 szil/ iż powstałszy wesoło sobie spiewał/ Nunquam am-
 plius mœstus ero. Nigdy smutnić się nie będę. J. August./
 bo swiać iako nienasycony żarłok/ miłośnikow swych po-
 żera. Sæculum absorbet amatores suos, vorare nouit non
 portare. Nie komu infemum tę melodyjno przywołaszę sonatę/
 tylko Zakonnikom pustelniczy żywot wiodacym/ którzy w
 klasztorach od ludzi odległych niebieski żywot/ który żadnego
 murku nie zna/ prowadzą. Nunquam amplius mœsti
 erimus Siedzą tu iako Lemison/ ten spywany/ czemu wpu-
 steni sam będąc ustawicznie się śmiać? odpowiedział/ stu-
 dzie się śmieć. Bom iest sam. Kiedy Zakonnik murami
 odwieziony/ klasztura opaczony/ słubami świętymi obo-
 wiazany/ ni lilia w Ogrodzie dobrze okopana zostaje/ co-
 go zaśmuci? Semper gaudentes. Inne polne kwiatki pre-
 dko wsuły wiater/ wwarzy mroz/ ostrą kosiarsz podermie kosa.
 tak światownicy lubo ich wsiadzie pełno/ rośkosy sukca-
 la/ a muzykę chowaia/ przecię iako perfectę sphericum.
 non tangit perfectę planum, nisi in puncto, tak oni tylko
 w punkcie wesela nabymaia. Pone illos vt rotam. Psal. 83.
 Gdy się rozbiega kolo w punkcie dotyczy rzeczy: ale Zakons-
 nika stawaia iedna columna. Faciam illum columnam, ja-
 dne iego ni liliey niezłamia przeciwności. Tlenachylily Bees-
 narda S. stateczności.

Pącząc na siebrzysze listki liliowe rozwinione/ naprzód
 widac ferduśką złocę/ aureum tenet intus flosculum. Te
 nie co infego symbolizua/ według zdania Laureta Cerva-
 tiensa/ tylko miłość Boga. Atheneus: iż Venus Bogini je-
 wszytych kwiatow narbardziej kochała lilie dla białego ko-
 loru/ nazwane były veneris oblectamentum. Bernard S.
 w sercu swoim zarosł nosił sumnienle złocę/ które iako li-
 lia wpodobawły sobie Miłoenik niebieski/ pierś iego w
 których serce rezydencya/ a w nim dusza iako wstolecznym
 Mieście Brol mieszkanie sobie zapisała/ opasał iako Oblu-
 bienia

Serm. 59. de
verb. D.

S. August.

Lacti 1. 6.

S. Paul.
Thesal 6.

Mathem?

Psal. 83.

Apocal. 3.

Cornel à La-
inc. 36. Eze.
l. 15. c. 18.

blenicy Salomonowe lilijami/ Venter tuus eburneus valla-
 tus lilijis. Insa przeklada versia. Viscera tua sicut species
 syderum celestium. Wnętrznosci twoie representuia oso-
 be zodiaku niebieskiego. Nie kusnierz bylo serce iego przy-
 rownac do stonca. Bo iako stoncu wszytkie podmiesieczne
 rzeczy ozywia/ nazwane jest/ Pater viucentium, tak serce be-
 dace Principium vitez wszytkie animue czlonki. Nieprzys-
 zwoicessz komparowac do Miesiaca? bo iako Miesiac
 Origo humiditatis jest poczetkiem wilgotnoscii/ tak serce
 zrodlem humidi radicalis nas rzezwiacym. Nie lepiez by-
 lo przyzwalcowac do Iurzenti/ ktora ledwie sie na niebo
 wzbiie/ natychmiast prastwo/ ludzi/ y wszytko budzi swo-
 zenie/ pewnym Zwiastem wstaku stojacym Iacobus Vr-
 finus Cardinalis S. Georg. za wesciem iurzenti wigoru na-
 bywaiacym przypisal Virtus auxilio. Tak ciato ludzkie/ za
 nieustaynym ruchaniem serca/ nabywa rzezwnosci. Coz ma
 serce za podobienstwo do Zodiaku? Astrologowie vca/ iz
 Zodiak dwoiakie ma planety/ dobre y zle/ iastawe y suro-
 we. Jest tam Baran z Bykiem kryksatym. Jest Rak ze
 Lwem ladowicym. Jest Niedzwiedz zarazliwy z Ko-
 zlem smrodliwym: sa bliznieta niewinne/ sa Panny stromne/
 sa Wagi sprawiedliwe/ sa ryby osieble. Kiedy stoncu do-
 brymi rzadzi Planetami/ wszytkie dobre na ziemie spuszcza
 influxy: Kiedy zas zlymi kieruiet niezego niespodzierwac sie
 dobrego. Tak gdy sercem diriguie Pan Bog/ zeyda sie do
 niego Planety dobre cnocy SS. stanie tam waga z spras-
 wiedliwoscia/ Panna z czystoscia/ Miera z dzialnoscia. Jes-
 tli zas sercem kieruiet swiad/ z kupla sie zlosliwa Planety/
 Kosiel z smrodem cielesnym/ Skorpion ziadem zapalczowym.
 Dzbon z nienasycons pozadliwoscia. Lew z tyranskiem os-
 krucienstwem. Byk z rykiem dectakciey blizniego. Na tas
 rowym to hemispherium/ kraja rozne wyszepti. De cor-
 de exeunt cogitationes malz, adulteria, homicidia, forni-
 cationes, furta falsa, testimonia, blasphemiz. Wychodza z
 serca

a ser-
 lost-
 znie-
 mne-
 Pan-
 mia-

maic-
 twia-
 wa.
 rius.
 ktor-
 erat
 Byl-
 mog-
 vir
 dinc-
 gley
 My
 sie b-
 ne/
 sci/
 zble-
 ludz-
 Ber-
 wse-
 zad-
 dicit-
 effi-
 nus.
 obie-
 drzy-
 Dion-
 stre-

z serca rogacie barany myśli sprośnych/ opaczne rąki cudzo-
łostw nieczystych/ oczni strzelcowie krądziew/ spolne bli-
źnieta fałszywych świadectw/ nieoglaśnanych ryb bezroz-
mne bluźnierstwa: ale sercem Bernarda S. zawsze regował
Pan Bog/ bo nie było tej cnoty/ którejby naśladować nie
miał Vallatus lilijs.

O Liliach piśe Plinius Nec vlli florum excelitas L. 21 c. 7.
maior, interdum cubitorum trium. Między wszystkich
kwiatami jedna lilia jest najrosleyśa/ bo stature ma łokcia-
wo. ni pierwszy kwiat Arabii semper incuru, piśe Hono-
rius. Duch S. zaleca Elkanę Oycá Samuela Proroka /
który się interpretuje (według Origenesa) Possessio Dei. że Origenes.
erat Vir vnus de monte Ephraim, & nomen eius Elcana. 1. Reg. 1.

Był mąż ieden zgory Elkan / a imię jego Elkan. Nie-
mógł że mu Duch S. innego appropriate imię. Erat
vir quidam? nonnullus? primus? Bo/ vnus est sine or-
dine ad secundum. Pierwszą ludźba żadney niema do dru-
giey ludźby relacley / mowi nasz Ioannes Haijein Gen.
My iestefmy wielorakiemi / bo iako Kameleonci rozne są
się biera pstręciny / to białe / to czarne / to modre / to zielo-
ne / to czerwone / to żółte / tak nie ieden z czernieie od zło-
ści / z czerwienieie od zbytkow / z żółtnieie od cholery /
zblednieie od niewstremieźliwości / y iak wiele woczach
ludzkich stanie obiektow / wszystkie sążni mądra wyraża.
Bernard S. Vnus zawsze serce iego wniebie. vnus za-
wsze miłość / affekty / amysły / intencye w Bogu. Vnus
żadney wnim odmiany / niestateczności niebył: Bene Hugovictor.
dicitur vnus, quia nouquam mutatur, neq; de se aliter
efficitur. albo iako mowi S. Grzegorz. Erat Vir v. S. Grego.
nus, amore singularis fuit. bo iako Deus tuus vnus est. Deut. 6.
obiectum formale amoris, est Bonum. Dcza ma-
drzy. Amor est desiderium Boni & pulchri. Święty
Dionisius Boga miłować trzeba iako iednego náb wszystkie de Diu: Nom.
stworzenia y rzeczy wymyslnie nąppięknieyszego. Wiele 6. c. 4. p 1.

Lubi pragnie miłowac Pana Boga / ale zeby zmiłosć
Boga zaraz zlaczyli y miłosć stworzenia / miłosć dostatkow/
honorow / fortun / wczasow / delicy / a miłosć Bosta
niechce kompaniey. Non patitur ulla Divina sublimitas
habere consortem, mowi Grator Afiranski / albowiem
Cyprian. miłosć tlumi miłosć. Amor amore impetitur. Bernard
l. de vanis. S. sicut. Lilium vnum.

Oblubienica dusza S. rozgorzańszy przecimko swemu
Oblubiencomi Niebieskiemu Miłosć / zamknęła się w do-
meczku własnym / cześniem przyjdzie / we drzwi zatolące /
y wola Aperi mihi Soror mea sponsa. alie Oblubienica
zeiuf była kwetki zgłowy zdiela / faworki / wstegi / zoda-
pinała / stroie złożyła / na lożku się wspaniała: niechcec snu
następnicego przerywać / nog niepotrzebnie kałac / zno-
wu się stroic / y bryzować / odprawiła paná młodego /
drzwi nieuchyliwszy stowá nie dała. Oblubieniec zaym /
cos iej za stowko serce przenikałace powieźdzał / od koo-
rego iako rośl od ognia rostopniała. Anima mea lique-
facta est, vt dilectus locutus est. wypadnie co przydey
z Młierza / wolać lamentliwie poczenie / y dosiebie ná stow-
ko prosić. & non respondit mihi. przyszło się iej ná re-
solucya rwać / w vlice / przecznice / w Rynek wpaść.

Cant. 3. Circuibz ciuitatem per vicos & plateas, quæram quem
diligat anima mea. Nie to / choc ia stráz nocná napadła /
zdespektowała / zfat odarła / po grzbiecie wstrzepała /
poranila. Inuenerunt me custodes qui custodiunt Ci-
uitatem, percusserunt & vulnerauerunt me, tulerunt pal-
lium meum. Przecie żał ich wśedfy / tego tylko nátrá-
fi / prosi / pyta / poprzyśiga Audiuro vos fratr Ieru-
salem si inueneritis dilectum meum vt nuntiatis ei, quia
amore languco. Nie zatrzymał Oblubienice / ani piękný
palac / ani czas nocny niebezpieczny / ani stráz żołniersta /
ani koczeryant żaden / żaden-u powiada Amore lan-
guco. Mogła się zcymá amorami nie oglądac / ale tylko
awizować

Cant. 5.

miłość
tekow/
Boska
limitas
owiem
Bernard
wogmu
wodos
kolące/
bieńca
zob
cecsnu
/ zno
dego/
tarym/
d tro
lique-
rdzey
flowa
na res
pasć-
quem
oabia/
pala/
t Ci-
nt pal
nacta
leru-
quia
iękny
ersta/
lat-
tylko
owac

awizowac / iż na Łazdym miejscu zniebespieczeństwem
zdrowia y reputacyi swojej / zpilnością y skwapliwo-
ścią / zrudem y fraszunkiem Oblubienicą budom / sama
a sama bez serwitorek / bez asystencyi / bez konfidentek:
Nie dziwuycie się miłość Boska żadney niepotrzebnie
kompaniei świeckiej. Tunc vere Deum diligis, si pro
amore illius bona quæ potes operaris. Bernard S. taka
przeciwko Panu Bogu gorzał miłością / iż gdy się mu
wrodziwe Damy w serce wkraść chciały / oczy jego ku so-
bie zwaćć miłosne / łaskę jego osiągnąć / nigdy na nie-
wstydlive nierządnicę okiem nie rzucił / ale je zarzysnym
węglem iako S. Franciszek / albo zapaloną glorioła iako
Tomasz S. albo kręym powrozem iako Kazimierz
S. wyganiał y pociował; Niezarażił tey duchowney liliei
ogień cielesności.

Stoiec Ludzie Izraelscy na brzegu przy wodach Ba-
bilonijskich / Łażano im wrzapionym nośliwie śpiewać.
Hymnum cantate nobis de canticis Syon. Na które
słowa ruszywszy ramionami / a oczy zalałszy rzęsiłymi
łzami / y gorętko westchnawszy / rzekli. Quomodo can-
tabimus canticum Domini in terra aliena? Wskorey co
obcey ziemi byli Izraelitowie? nie we Włoszech / nie w
Hispanii / nie we Franciei / nie w Niemczech / nie w
Polsce / nie w Turczech / ale na tym świecie. Terra a-
liena est mundus. dla tegoś śpiewać się im nie chciało.
O mili Izraelitowie / czy mało jest Muzyków / Woła-
listów / Śpiewaków / Instrumentalistów? Bili zwąmi
Organistowie. In salicibus suspendimus organa Nostra,
byli rebaćce / Korneistów / puzanistów. Erit vo-
bis Sabbathū memoriale clangentibus tubis. Num. 23.
przeć nie śpiewali w Babilonii / która się tłumaczy con-
fusio, zamieszanie / pośi się niedostali do frontu / ziemi o-
biecanej: tam najsłodsza Melodia Nałgodniejszy-
ba muzyka / najszywniejsze śpiewanie. Ecce tempus

l. demodo.

lenz. vivendi.

ser: 51.

Ps. 36.

S. Augu.

Num. 23.

Ezech. 16. meum. Pagninus czytá. Ecce tempus amorum. Nisi in
 Syon ideo in Ecclesia non congrue celebratur Diuina
 hom. 2. in laudatio S. Aug. Origenes w personie Izraelitow wnie-
 Ierem woli Babilonskiej bédacych/ mowi. Suspenduntur orga-
 na quamdiu in Babylone sumus, si venerimus in Ierusa-
 lem in locum visionis & pacis, organa otiosa assumen-
 tur & grauitur citharizabimus. Zostaje Bernard S. ná
 smiesze ni w cudzey dziedzinie / goy mu młode lata dwa-
 dziescia y dwa pluso / iako lilia wrota niewinności kwi-
 tnie / rozne klauisze fawory / applauzy ludzkie mysliego
 od Boga obrywalo: Pocznie dyskurować z soba. Jakże
 ja stworzy memu na świecie słuzyc będę / gdzie pełno si-
 del na stawiał czar / w ktore ludzkie ni muchy do stodo-
 ki / ni pszczoły do dzwiku
 S. Aug. ser. 255. de spe. leca? lepiez zaton S. postanowic / lepiez serce swoje za
 tom. 10. verb. Oltarz Panu Bogu poświęcić. Altare Dei cor nostrum est.
 Lilium. rąm się Miłością z Panem Bogiem zjednoczyć / y tak
 Barcor. 9. iako Lilia. Sursum semper erigitur, & à parte cæli di-
 latatur, à parte uero terræ clauditur & arctatur. My-
 ślicie się barzo / ktorzy rozumiecie / iż człowiek swiátowy
 może ogniem miłości Bozey palác. wieiecie co powie-
 dzie Filozof. Intus existens prohibet extraneum. I S.
 Fer. 3. Pasch. Bonawentura. Si homo non peccasset, nullus eum ignis
 vreret. Gdyby był Człowiek niezgrzeszył / żaden by go
 był ogniowy wpał nie alterował; albowiem ogień miło-
 ści Bozey w sercu iego bédacy ogień materialny gasił-
 by był. Diament w ogniu niezgore ani się zkruszy. o S.
 Ser. tom 16. Wawrzyncu August. S. napisał. Dum ardet intus flamma-
 rum non sentit incendium. Jeśli będziesz cielesnością
 paląc / Miłości Bozey najmniejszej iskierki nieuczujesz. Je-
 śli miłości Boze rozgorzejesz / podniaty cielesne zalejesz.
 Bernard S. Lilia złote miłości Bozey serduśką piastu-
 iaca. A ktoreś co serduśką? S. Oblubienica iakąś
 rowniankę geistkiej mirthy w piersi swoich nosila / Fa-

sciculus

sci e tlu
 com mo
 przez te
 dowanie
 ziem / k
 wnienec
 smiesci
 nardzie
 poniew
 Nazwa
 wal / n
 non ab
 dżielis
 stusowe
 rzec d
 sciplinary
 konczy
 felzyw
 mitycy
 wicieł
 rabitu
 ra cr
 Tenze
 sunt o
 gorzki
 pana
 Je
 ga do
 sta /
 serca
 po w
 swa
 kowa
 Zrol

Nisi in
diuina
wnies
orga-
nusa-
men-
S. na
dwa-
Ewi-
Niego
Jatje
no si-
odko-
wisku
ie za
n est.
y tak
i di-
My-
rowy
wie-
S.
gnis
y go
nilos
asilo-
S.
ma-
scia
Jes-
ieff.
stus-
atka
Fa-
ulus

lei c vlus Myrrhæ dilectus meus mihi inter vbera mea
com morabitur. Cant. 2. Jedni Kontemplatystowie/
przez ten gorzkiey Myrrhy fascykul / rozumieia przesla-
dowania / wiski / wrrapienia; staia sie kazdemu / kwie-
ciem / kto ie ochotnie ponosi. S. Bernard przez tę ro-
wnieczną minieia boleści / y męki Chrystusowe podczas
śmierci pobige. miales ie Duchu S / Miłodoplynnu Ber-
nardzie nazwać snopem / wiozania / stogiem Myrrhy/
ponieważ cięskie y wietkie byly tormenty Chrystusowe;
Nazwał ie iednak równianka / bo miłosćia duszna rozpię-
wał / niedycuiac męki Chrystusowe; Fasciculum dicit
non absoluté, sed mihi quæ diligo fasciculus est. Wi-
dzieliście Obraz Bernarda S. a on wszytkie męki Chry-
stusowe y insignia przy piersiach swych piastuje / iakby
rzec chciał. Włusie was kręte powrozy / brotowe di-
scipliny / świeże rozgi / ostre ciernia. scemoeny krzyzu /
konczyście gozdzie / okrutna wloezni / stomorne wrogania /
żelzywa śmierci / ziednoczcie się tu wgroładkę / rozpę-
mierzewaiac ie omblewam nad wami / zmiłości tu zbaw-
wicielowi memu vmieram. Inter vbera mea commo-
rabitur. Dam słowa symboliczne Augustyná S. Certe.
ra creatura vilescat, vt Creator in corde dulcescat.

Serm. 43. in
Cant.

Ser. 24. de SS.
um. 19.

Tenże de bono viduit. mowi. C. 21. Nullo modo
sunt onerosi labores amantium, sed etiam ipsi delectant.
gorzkie prace przemieniaja się w słodkość dla osiągnięcia
Pana Boga.

Fryderyk II. Król Angielski / chcec mierzem y pora. Camis. l. 6.
go dostać Królestwa Francuskiego / zporządzać wojs-
ka / bykuiac pulki / Erwawę starzając poręczki / chcec
serca dodać w ostatniey potrzebie Kawaleriey swojej /
po wszytkich chorągwiach wystawić kazał Herb Króles-
twa Francuskiego / które sie pieczętuje Liliami / zia-
kowa inskrypcja. Imperij spes alta futuri. Przyszłego
Królestwa wysoko nadzieia. Jak by chciał rzec. Co by

Bz

was

was ō waleczni Rycerze wotym Congresie do meznego
znieprzyiacielem zachecie mialo woczy zpozyrenia/ y ge-
nerosa pectora do kraweoy zapalic wtaczki/ jezeli nie
nadziela Liliowego Krolestwa. iakoskolwiek zywoe
wieczny nazywa sie/ lub visio, widzeniem S. Tom.

Scot. Matth. 5. lub fructio, zazywaniem/ lub merces zaplata. lub
2. ad Primam. 4 Korona. S. Paulus. Chrystus P. iest zywoem Ego

Ioan. 11. sum vita. Jest Krolestwem. Regnavit a ligno Deus.

Ecccl. Cath. niem sie szyci Bernard S. gdy wshytie męti Chry-
stusowey instrumenty wretkach ni wonne kwiecie czyma/
dla nich wshytet miloscia rosplywa.

Wotory przymiot Liliey/ iz iest bialego mlecznego
1. 18 Eth c. 9. koloru/ Lihum lactei coloris flos. S. Isid. Zna-
czy Bernarda S. Aniola wciele. Aniol miloscia Bo-
za palaiacy inzego niema obiektu widoku/ tylko P.
Boga/ dla tegoz piekności tego zadne zezernie niemogly
infestacye pokus/ Bernard S. Aniel nie natura ale
gratia z ziemie ku niebu wabiatac sie kontemplacjami prze-
chodzil Cherubinow/ Serafinow/ Ksiestwa/ Pansstwa/
Throny/ do samego przystepowal P. Boga. Aniol/

Bren. Rom. Ktory bardziej z Aniolami w Niebie niz sludzni konwers-
sowal na ziemi Czeletem vitam agebat in terris. Aniol/
Ktory niestazitelno stworcy swoiemu prezentowal czystosc/

de virb. c. 23. Virginalis integritas Angelica portio est. S. Aug. Ze
Aniol wotym Niebieskim ogrodzie do tych czas zachow-
wuje biala czystosci Lilia. Niedzyw Bo niema takiego
obietum/ do ktorego by mysl/ swoje obrocil/ ciało
ni lancuch ziednoczyl/ krew ni lampe zapalil/ oczy ni
promienie wstonce wlepil. wrody do ktorey by przyl-
gnal/ piekności wktorey by sie zakochal/ obludy ktora by
go zdradzila/ pochlebstwa ktore by serce iego zranilo/
wklonow ktore by go osukaly. Ale ze Bernard S. wmi-
dosci lat/ wdeliciach/ swiata/ wotazyach codziennych
do zlego/ wpieszczerach Rodzicow/ depce piaceuolezza,

bierze

bierze na wodze sensualne appetyty/ wstyeł w Boga
żyje/ między cierniem nieśmierteczności sublunarney nie-
dołączona od wstępkiey zarazy zostaje Lilia/ Alfens
to rzeka Arkadyjska przez morze Adryatyckie bieżąca stodo-
łosci jednak nierrącaca/ cud to niebu niewidany/ żyje
wciele bez ciała/ bydz na ziemi iak wniebie/ bydz czo-
wiekiem iak Aniołem. Angeli sine carne viuunt Virgines
in carne triumphant. S. Ambros.

L. 2. debab.

Żeżyka poznać iakiey kro jest naciey y rodu/ z
Greckiego Greka/ z Łacińskiego Rzymianina/ z Polskiego
Polaka. Ducharka Piskrowa Piętra S. wznala Galiley-
czykiem/ nie zperuki iako wlochą/ nie skurcy iako węgry/
nie skontuśa iako Polaką/ nie skreconego wosa iako
Francuza/ nie skabara iako Niemca/ ale żmowy. Lo-
quela tua manifestum te facit. Jezyk cie wydaie. Guil-
lelm Abb. O S. Bernardzie pise/ Loquebatur lin-
gua Angelorum ięzykiem mowil Anielskim/ tak był
w mowie łagodny y przyjemny iz słowa jego każdego
rozweselaly/ akcy zbawienne dusze karmily y Duchem
Bożym napełniały. ysta co tylko wymawiały co Aniołom
wie nieprzestaynie powtarzała. Acos takiego? Dawid
Prorok S. o Aniołach mowi. In templo eius omnes
dicent gloriam Ps. 28. Infa czyta versia omnes di-
cent Amor. Ni oczym Aniołowie niemysla/ nie mo-
wia/ nie traktua/ tylko o miłości. Bo wniebie ystanie
nadzieia/ wiara/ ale miłość zawze trwać będzie. ma-
ior autem horum est charitas. Ja gdy bym był za cza-
su Bernarda S. był na świecie y na jego światobliwo-
ści parzył komplement/ y słuchał dyktującego nie-
przestaynie o P. Bogu/ stanął bym był przy tych/ kro.
rzy Jakoba Patriarchy/ Malachiasza Proroka/ Jana S
Brzecziciela bydz Aniołami rozumieci znieba na ziemię sta-
pionymi/ albowiem Bernarda S. Anielskie były slo-
wa. IESV flos Matris Virginis, amor nostrz dulcedi-
nis

virg.

Matt. 28.

L. 7. c. 6.

Theil.

Serm. 48 in
Cant. T. 1.

115 Jezu Kwiatku Miałki czystey / Duże miłosie
ściszyśtey. Jcós niegdy Bernardzie S. przypatrując
się pierzchliwej młodości ludzkiej ni białey Liliey mo-
wił / co ja o tobie daleko słusniey mówić będę. O.
candidum Lilium, ô tener & delicate flos? plenus
est mundus spinis, in terra sunt, in aëre sunt, in car-
ne sunt, vide quomodo ambules, versari in his & mi-
nimè lædi, Divinæ potentiz est non tux virtutis. O.
piękny y rozkoszny kwiecie Lilowy / wyrosłeś na swie-
cie pełnym ciernia / chcesz ziemią porzucić / powietrze
wsłuszyć / ciało spalić / paterz gdzie masz chodzić. Poti
Lilia rozłożyłsem liściami wniebo paterza / pory swo-
ję piękność y wonię zachowuje / ledwie się stupet iey kła-
mie od wiateru / albo ludzka ręka nachyli ku ziemi zaras-

Berger. T. 2. glans y color trāci / Si fractum fuerit candorem amittit.
Bernard S. był rāt wżyciu swym ostrożny / iz nie cyla-
to zrodzonymi siostrami / lec ani zwłasna Miałka sam /
rozmarować nie chciał / aby go były białogłowskie iedwa-
bne słowka ni wroki nie zarażyły / d o swobody nie wluźni-
ły Pytaie się Filozofi / Skąd pochodzi . iz niektó-

Aul. Gell. l. 9.

Plutarchl.

Bobl. 34.

Alb. Mag.

culis exitialis inest fascinatio. Czy to iest skutek natury?
czy czarowności? czy opiniey Ludzkiej? Arist. mówi /
iz wrok bydz może przyrodzonym sposobem / rāt. Czo-
wiek má w sobie quandam qualitatem veneficam, iā-
tis przymiot wrzekaacy / znatury albo przypadku przy-
dany / ten zaraża powietrze / ktore gdy tego doydzie
zaraż ie wśle zabiera / y wroku nabywa / osobliwie dzie-
ci y gładkiey młodziāni complexey / venustiores faci-
lius hanc infectidnem recipere queunt. y owsem gdy
chwale wrodzayne dzrewo / plenne zbożā / piękne konie /
wypasłe bydła / rāt ie wrzeka iz poschno. Skąd pię-
kne kwiaty plotami / parkanami / murami obwodzi /
strąza opatruić / inne od słoneca zastawiaie / inne delikat-

Idem.

Pa

Je aby ich woląty / pluści / mrozy sądziliwe nie dosły
Pactami natrywia / wiedząc iż Magnus thesaurus magna
custodiā eger. Oto białogłowski wrokiem / sążsa /
mroznym aquilonem, słońcem jest sążsajacym / strzegł
się go Bernard Świe. iak nieprzyjaciela głównego / in-
mico di donna; tak go antonomasticę włoski nazywał
Raznobójca / zaczęym twienac będzie przed P. Bogiem
na wieki iako Lilia. wonności niestracił Anielskiej / Et non-
dum sua forma recessit.

Ps. 91
Eccid. 11.

Wielką Chrystusa P. milosnicą Magdaleną / bardzo
żmireci jego zęrapiona / nieznaląsży go w grobie tylko
w postaci ogrodnika wzniósł / chce mu niski oddać po-
klon / na Polana pasc / za nogi obłapić / aż iey tego dene-
guie. Noli me tangere. Niedawno Magdaleną siedząc
y nog Chrystusowych gorzkiem one polewała łzami /
w artoczem miasto cwałniy ocierała / częstym całowa-
niem napięścić nie mogła / a teraz się iey dosyć nie da-
y szczęśliwysy to Apostołowie / którzy pod czas męki jego
guciekali / anizeli Magdaleną która pod krzyżem stojąc
wmlerającego nie odstępowała y zmarłego Ciała do grobu
kłaść dopomagała? Przecię zgromadzonym Apostołom
dozwala probować prawdziwego Ciała swego. Palpate
& videre quia spiritus carnem & ossa non habet. na-
wet Tomaszowi S. palec wboł swoy kłaść rozkazuje /
Mitte digitum tuum in latus meum, a Magdalenie
choć nabożney dewodce zabrania; w. ział dobrze iak
wiele złego ludziom iako lilijom konwersujące przynosi
białogłowski. Andrzej Syn Barola Pannonskiego
Krola / ob Joanny Krolewny Sycyliyskiej zabity jest /
że go sobie z polityki nie w podobala. Linus Krol Psamniycki
ob Semiramidy zginal / ze iey tylko dzień krolowac dopuscił.
Sabilla w Sabricyanie noz utopila / aby wolności zażywa-
ła. Dortneta się raz schorowała niewi. sta krwodzi skary
Chrystusowej / alie sążsa czyni inkwizycye. Quis me
ecigit?

Ioan. 20.

Luc. 24.

Volater.

Cal.

Plus.

Ioan. 20

teligit? Ten to pyta który miał mabrosz Bosta / in
fusam & experimentalem; Ten który z natury swo-
iej & ex vi vnionis hypostaticz zgrzeszyć nie mogli;
Ten który nayskrzejsze widzi tajemnice: Będąc iednak
naysłodszyym kwiateczkiem Liliowym Ego flos
campi & Lilium conuallium, przes śmierć krzyżową
wzięcia była ta Lilia / znówu przes zmartwychwsta-
nie odkwieła. Refloruit caro mea, dla tegoż przykazuje
aby go nikt nie ruszył. bo iako Lilia dozniona reko
wiednioc poczyną / tak czysty żywoć wiaćrem niewsty-
du zarażony kruszeie. Ne qui ob peccata in ara Cru-

Idiot.

Serm. 5. de

Resur.

Math. 2.

Serm 71. de

Temp. 1. 10.

Serm. 34.

in Euang. 1. 8.

s. 1. 59

cis elanguit, per attractum peccatricis emarcescat.
Zaprośli też Chrystusa P. ieden Kiezę do Zamku
swego / aby iedynaczkę Cerkę iego przysłych expectacyw
nadszcie / zmarła do żywota wskrzesił. Filia mea mo-
dó defuncta est, sed veni impone manum tuam super
eam & viuet. iako miłosćia zbawignia ludzkiego a nie
mammona pieniężne naktany Medyk. Venit de Caelo
medicus quia in terra iacebat agrotus S. Aug. Idzie
zochora do pałacu / we drzwi wchodzi / alic wstyży
lamentuiacych Rodzicow / płaczących krewnych y przy-
laciol / kłaiących dworzánow y gości / wzbychałacy
Francymex. wnidzie do Sali gdzie ciała zmarle leż do
grobu wbrane leżało / obróciwszy się do ludu wokoło sto-
iacego / rzecze: Non est mortua puella sed dormit.
Nie umarła ta pánienka ale spi. A iak że to nie umar-
ła kterouć ciała wstała dusza a śmierć jest separatio
animę a corpore? iak nieśkonala kterouć niegdy rumiała
twarz z koloryzowaną zruchlala zosłała? Jak że to spi /
krouć się snem nieośnionym wspotkioney do budzić nie-
moga? podobno nieumarła bo od żywota wkrótce ży-
woć wziąć miała: podobno się zdrzymala / bo v P. Bo-
ga śmierć jest snem / Apud Deum somnus mors est. S. Chri-
stus. Vbi virginittatis flos viret
mors

mors esse non potest. Nigdy nie umiera Pro Anielskiej /
Pánienkiej Liliy nie Jespeci / nie skorumpuje / śmierć
nie náyrzy gdzie jest Baranek pasący się między Liliami.

Cant. 2

Przechodziły się iak w ogrodzie między kwiatami
páchołeta od Nábuchodonozora Krola do ognistego
pieca destynowane / wpoyszodku wybuchających plo-
mieni same chwały Bożkiej zrywały kwiatki / niecykło
ich ogień nie spárzył / zły wiatr nie dośedł / śmierć nie
doćnęła / wpopiele nie pogrzebła / ale przy rzezności
zostawiła Ambulabant in medio flammæ laudantes
Deum. To dżiw / iż sam Krol kázawszy trzy Niewin-
niarká do pieca wrzucić / obáczył czwártego Synowi Bo-
żemu podobnego. Ecce video quatuor Viros solutos
& ambulantes in medio ignis & species quarti similis
Filio Dei. Żłab się wziął czwarty? czy to był iakł
Adauctus, S. Felipowi do Męczeńskiej Korony przy-
bány? czy fantazma? czy Anioł płomienie gásiący / y
one dziadki chłodziący / bo się im tak nie nowina pokázo-
mać Apoc: Ty był to Syn Boży. Nie lepiejże mu w
Káiu mieścić aniżeli wpiecu? między Aniolami aniżeli
dziećmi? wchwałé wieczny rośkosny aniżeli wpożerá-
cych ogniać? In eis medius quasi inter Lilia Do-
minus pascitur eo quod semper requiescat in cordi-
bus diligentibus castitatem. Apon. Wpoyszodku nle-
winnietek iakó między Liliami chodzi / bo nie má nie-
milşego náđ niewinność. Z tey okáżicy Bernard S.
do kázdego czystość sumnienia milulacego mowi /
Cura habere Lilia penes te, si vis habere habitatorem Lilia-
orum habitantem in te. Chceś aby wrobie ni ogrodzie Li-
liowym mieřkal Oblubieniec Niebieřski / miew Liliowe
sumnienie / á ořłagnieř go śnáđno. Dla tegoř Bernard
S. zařtuzyl maluchnego P. Jezusa z Franciszkiem / Anto-
nim / B. Kóřka piastować / bo dziećcinne / czyře su-
mnienne mieli.

Dan 3.

Lyr. 16.

Serm. 72 in

Cant. T. 1.

Wielkie małe Aniołowie SS. ob Bogą sobie kon-
ferowane prerogatywy / bo zaraz stworzeni wziali od nie-
go lasę Condens naturam & largiens gratiam: W-
zieli icy acubus meritorijs, potora / pośluszeństwem /
miłością przeciwko Stworcy swemu dochować / złożyć.
wszy ich nie physicznie z materiei y formy / ale tylko meta-
physicze ex genere & differentia, dawszy niestażycel-
ność indefectibilitatem nieustalność ab extrinseco, gdy
jednych iako dywizanow potoiowych przy Majestacie
swolm chowa / innych Sekretarzami / Referendarzami /
bo Superiores illuminant inferiores czyni / gdy się za-
wsze widzeniem y zazywaniem Istności iego Boskiej
pasa y bankietu / a co wszystko o suchorach / o glo-
dzie poszczac sprawuia. Athan. S. Ieiunium Angelo-
rum cibus est, & qui eo vitur Ordinis Angelici
censendus est. I S. Chryzostom. Non est homo sed
ferme Angelus, quia ferme Angelus est ieiunans. Czo-
wiek pasący duszę postem / w poczet Aniołow SS. ma
być policzony.

4. de Virg.
T. 2. de Ieiun. **Judyta** Pani S. mięskając z dziadkami swymi wpe-
r. **8.** wnym alkierzyku niw klasztorze / ieiunabat omnibus vi-
tae prater Sabbatha, miasto zarcbowania mies / zapraw-
korzennych / post dożywoeni wodomu swym zalożyła: Mla-
loc przekletego Holofernesa byenoscia swoia zwoiować /
gładka wroba pchliacymi olejkami / roszczosany wolo-
sem / zlocista mirbra / barami floryzowanymi / sandalami
wysmutkami / zaufnicami / lancuchami / pierścieniami /
kanakami drogiemi / *Mumpsit & Lilia.* Na co wroga
nabrata Liliy? lepiej było wziac ruwalnis haftowaną
iako in-moratorowi / albo rostruchan złoty iako glownemu
piłatorowi / lub listy suplikujące od miasta Bernicy iako
Hetmanowi / albo obfite złota iako żołnierzowi korus-
pore akceptuicemu. bierze jedną Lilię: bo morwa
Naturalistowie / iz przy Liliach trzewo się chować po-
rzeba

przeba / albowiem odor acutus wonia przeniła / etiam
towi goracemu prętko doda więkšej mocy iz go wspił
Holofernes obżartuch / piłak / zaśnal / głowy pozbył / a
Judycha S. postu niezlamała / choć w łamiciu her-
mańskim za zdrowie pełniła / w której bico / czolem wro-
bzie adoracye stroiono / Non permittit me coinquinari
ancillam suam. przecię Święta wdowa przy nieśfajście-
ney została wstrzemięźliwości. S. Bernard. Ita ieiunio
deditus erat. ut quoties sumendus esset cibus, toties tor-
mentum subire videretur. tak się tochał w poście / iz ięści-
było mu na mękę iść.

Już mnie z cey Anielskiej Liliey wdzięczny światło-
blywości zalatwie zapach. Maximam fragrantiam ha-
bet Lilium. Thophilact. Ten je mowi / Cum in Eccle-
sia videris aliquem bene viuere, & luce virtutum co-
ram hominibus splendere, illum vocato Lilium. Eto
świątem dobrym y światoblywością enot w oczach Lud-
skich roświeci / godzien radowy nazwiśta Liliowego.
Niech każdy intelektualnymi spojrzy oczyma na Be-
narda S. w Cistercieńskim Klastorze pierwsze Zakonu
Braci swojej zakładającego fundamenty / aż on wotlich *Bren. Rom.*
się załochał bogomyślnościach / iz oczyma światą nie wi-
dział / wśyma gdy do niego mowiono nieśtykał; gdy się
go dotyczyło w ustawicznym zachwyceniu będącego nie-
czuł; gdy z pracowanym / zmácerowanym / umartwo-
nym członkom odpoczynku wyczał / muche brzęcząca sty-
kał; rzekł / iz radowy człowiek od smystow odległy ie-
dnoczy się z Bogiem / Homo quando minus sensu viget
tanto potentior est ratione & intelligentia. Hugo de *L. 10. c. 15.*
S. Viśt. Widzieć go na modlitwach od ziemi na powie- *de cal. Hier.*
trze podniesionego / na medytacyach miłości Serafiśko za-
palonego; w kapitułach v nog wśwetlich Braci zwie-
skiej pokory leżącego: na dyscyplinach krmia broczącego
spluszonego: przed Biskupstwami Genueskim y Mle-
C
biolącem

- bioląnenskim wiekaiacego / aby byli jednym z tych ktorych
Math. 7. Chrystus P. tu za żywota na świecie beatuskowal / Beati
 pauperes spiritu quoniam ipsorum est regnum Caele-
 rum. Co to za wbozzy w Duchu? **S. August.** rozumie
T. 3. ser. 9. pokornych. **S. Bernardyn** tych / Qui sunt sine Spiritu
art. 2. c. 2. ktorzy w sobie niemają Ducha. a podobnás to życ czlor
 wiekowi bez ducha? Abhorret natura vacuum. Ty mäs
 is ludzie ziemscy ducha do nabycia godności / prelatow /
Iden. dostatkow / a **S. Bernard** dla osiągnięcia niebios / Ter-
 renis vacui celestibus implebuntur. ktorzyß porzym ob
 Chrystusa specyfikowani / sa tu na ziemi Kanonizowani
 quoniam ipsorum est regnum caelorum. Nie mowi że
 im dane będzie po śmierci Królestwo / ale iusż wzleł
 wieczności koronę: ktoß blogostawiony za żywota? Ne-
 mo in vita beatus. Znajduis się przecię Qui terrena nec
Iden. ser. 2 de concupiscere neq; possidere nouerunt, sunt caelestes
paup. art. 3. rationabiles creaturæ. ktorzy nie pragną co oko zoczy /
c. 2. sercä nie przykładais do czego appetit wiedzais / osią-
 gnać niechca / czego bliźni z wielkim staraniem nabędzais.
 Nie ieden majątność zgruntu spustoszona wystawi ni tła
Reg. 21. boch winnice / alec is Achab chciwy wydrzę. drugi wspa-
Tb. V. H. niał palac ni Publ. Clodius kostniacy 148 tysięcy wy-
 buduię / ale cie dla niego Milo zlosliwy zabije. Trzeci /
 Kosciot ozdobny ni mądry Salomon na chwałę Bożę
 wymuruię / przystapia szaworami Pääskiem ieruzowie /
 zec klucze odebrać zächca. Bernard **S.** kontentuię się
 powołaniem / bydz niechce Alexandrem ktoręmu świat ma-
 ly był / ale przestworne piekło. A ia z tego dyskursu erzy
 wbostwa upatruię rodzaie; leden ktorzy malo co maie /
 drugi tych ktorzy mniej / erzeci owych ktorzy nie prę-
 wie nie maie / a takowi sa obywätele Niebiescy Habita-
T. 3. ser. 9. tores caelorum nihil terrenum habere probantur. **S.**
ar. 3. post Bernardinus. ci to ci / duchem tylko żyis Niebieskim.
Epilog. Inni hoc duchowni Amant primos accubitus, wiezo
 się

sie przy Dworach / Księżetach / wielkich Pánach / pletu
 wsi do rady / fátciy / promocy / tego zaleca choc niezna
 fluzony / owego zle wdadza choc godzien wielkiey zapras
 ce nadgrody. Bernard S. w roznych Concyliach przy
 Pápięzách / Cesarzách / Krolách / w wielkiey wenerácii
 przy nich mądrością diuinitus dana ni stonce iáśnień /
 wszyscy go za oraculum swiatobliwosci / za cud lastli
 Bozey mieli / á przecię się do Kłástorá rycerzowali / w nim
 iáś wnieble mieszkał / á testli / quod virtutes tot lilia ilo
 kto nązgromadza cnot / tylko nązbiera Liliy / Tę z Ber- S. Bernard
 nardá S. nązlilię wszyscy wyniknęły cnoty. z Cysters Sermon. 71 in
 cium ną wyszedł swiat rozestá się doskonałości słowá / Cant
 pełno ię w Rzymie y we Włoszech. Hispániey y Fránc
 ciey. w Anglię y Niemczech. w Węgrzech y Czechách.
 w Polsce w Indyách Anepodach. Habent & Lilia o Iden. ibid
 dorem sic mores habent odores. Liliy y cnot ieden sły T. I.
 nie zapách.

Żadala niegdy dusza niebieśta od Salomona opisana /
 zlaczyć się z swym oblubienicem Świętym / Trahe me Cant. 1.
 post te. Pánie moy czuję w sobie iáśa nieposobności / do
 bieżenia za toba prędkiego oziębłości / niemam zupełney
 doskonałości ktoraby mi strzydel Pegazowych dodała / dáy
 mi ponęć / á curremus in odorem vnguentorum tuo-
 rum. Wazicie samá prosí Oblubienica o łagodné za-
 soba pociągnięcie trahe me, áz zaraz tak wiele innych
 wtońpánia swoje przybiera towarzysze / Non curram
 sola, licet sola trahi petierim, curremus ergo simul & adole- Hug. Card.
 sceuntulz mecum meis operibus excitata. Niedziwujcie się
 że tak wiele za mną bieży kompanek bo się do moich do-
 brych czynków przywiązały. Bernard S. od P. Bogá
 Fundátorem Cystersyenckiego Zakonu zosławsky / gdy się
 samym tylko P. Bogiem pasię / áz ci ną prymordyách
 słowicyáckich zo nącelnieyszych młodzianow wysoc
 zrodzonych / za ięgo bieży swiatobliwosci odorem / áz
 11

A Młodzi synowie Eryla / młodzi męzow zamyślali żeby
ziemi diuorcia nie czynili / a zakonnikami nie zostawali.

- Manb. 4** Dopiero teraz spekulacya dochodzę / dla czego Chry-
stus chciał mieć Apostolow rybakami / ale bez sieci. we-
zwie do siebie Piotra y Andrzeja od łowienia ryb / do
pożyłania dusz zwiata Niebu / zaraz relictis retibus se-
cuti sunt eum. Bez sieci za Chrystusem posli. sieci są
do instrumeney do łowienia ryb/prasłwa y zwierzow. Apo-
stolowie postaremu bydz mieli rybakami Nomen muta-
uit, officium non abstulit. V. Beda. Czymże łowic mieli?
ogarow / chartow nie chowali / praskow cwiczonych na
rękach nie nosili / łazek dla naganiiania do macni nie mie-
li / sine pera baculo &c. Tylko to wiedzieli dobrze iż
rękami chwycić potrzeba dusze / uczynkami dobrymi /
przykładem / nauką. Niewiele sprawiś Xerokya Quineya
liana / ani eloquencya Tulliusa / ani perswazyja Demosthe-
nesa / ani argumentacya Arystotelesa wyrwać iednę duszę
z rąk Satanskich / a oddać ja niebu / iesli bardziey narażać nie
będzieś pracami duchownymi / uczynkami światobliwymi
- in Euan. 1. 6.** Equidem qui piscari velit homines, relinquat retia, solis
z. 1. 5. 25 utatur manibus, nam non retibus sed operibus capitur
homo. Bącza. Piotr S. gorącym kazaniem miłkczył
serca Żydowskie / iż ich w Chrystusa na trzy cyfiace w-
wierzyło. Jędrzej S. wiśac przez trzy dni na trzysu
Mat. 2 clerpliwosile wiele dusz pozyskał niewiernych. Jan S.
Bren. Rom. wyrzucaiac na oczy Herodowi nlerzed / chętnie przylmo-
wał iego strofowania. Paweł S. wstawieczna na ziemi
Mat. 6 ni stonce po niebie odprawowiac peregrinacya / swiat wia-
ta S. Bącolicka oświecił.
- Luc. 2.** Piśe Ewangelista S. na iednym mieyscu / iż do Jana
S. Krzciciela na puszczy mieśkaiacego / stało się słowo
Pankie Faccum est Verbum Domini super Ioannem
Zachariz filium in deserto. Na drugim także. Ma-
Luc. 1 nus Domini erat cum illo. Była z Janem S. ręką Pań-
ską

Ra w domu Boga swego bawiacym sie. Izali samo slo-
 wo Boze nie bylo dostateczne y skuteczne zostawac z Ja-
 nem S. albo sama reka Panska przedziwna. dzieła w nim
 operulaca? wszechmocne jest slowo Boze / nim stworzo-
 ne sa niebiosy y ziemia / Aniolowie y żywioły / zwierze y
 ryby: mocne jest / bo lamie Cedry Lybanstie / trussy wy-
 niofte cypresy / wyraca ozdobne paliny / wykorzystania
 zielone Laury: skuteczne jest / bo chorym zdrowie / umar-
 lym żywot / grzesznym łaskę y zbawienie daie: Reka tak-
 ze Boska uformowala człowieka / Joba w szczesciu do-
 rżnęła / Nepemu Tobiaszowi wzrok przekladowala / pasu-
 chow na krolewskie wsadzala / Maistacy / co moglo sa-
 mo tylko zostawac z Janem S. slowo / albo sama reka
 Boska / a przecie na przemiany chodza. Wrazie iednak
 gdzie z Janem S. slowo / in deserto na puszcy / gdzie
 ludzkie mas / konwersacye żadney nie pytay / tam Jan
 S. w ogrodzie duze swojej kwiecie cnosy. szczepil /
 sama past bogomyslnoscia / życia ostroscia karmil. W mie-
 scie zas gdzie ludzki pelno rozmaitego stanu chumorowa-
 tych / tam reka Panska z Janem S. aby ich przez uprze-
 dzajaca skuteczną y ratujaca łaskę do zbawienia dyrgo-
 wala / z morza swiata tego do portu wiecznosci prowa-
 dzila / naukami zbawiennymi ubogacala / między wybra-
 nymi w Niebie lokowala Plinius opere docetur quam
 voce. S. Leo PP. Ktosz wypowie Bernarda S. prace
 okolo zbawienia ludzkiego? kto ogniste serca grzesznikow
 przerażajace kazania? kto duchowne synom swoim Zako-
 nowi zrodzonym zostawione nauki? kto księgi reka jego
 spisane przeczyra? kto lata 63. do konale przepedzone / za-
 stug przed P. Bogiem pelne zracznie? kto SS. Mes-
 czennikow / Wyznawcow / Panienki Zakonu tego S Cy-
 ster. policzy? Ktosz sie nawet nie zdziwi / iż ieden Alanus w
 Zakonie tym taka kwienal mądroscia. Qui totum Scibi-
 le sciuit. wszytkie umial nauki. Ktosz ma przywilecie ten

P. 28.

serm. de leium.

z kon / iż nymyższe sady odprawować się nie mogą
 w Rzymie / we Stancy Nisi sit vnus ex Cisterciensi-
 bus? Z pod tak wiele Królów / Gualterus Syn Króla
 Saksyjskiego. Joachim Król Aragoński. Alphonsus vi
 nazwany Castus Król Aragoński. Herman Król Sar-
 dynijski. Federicus III. Cesarz. Henricus Król Francuski
 y innych zbiegło się? tylko iż ich niebieśta Bernarda S.
 pociągnęła doskonałość.

Cant. 6.

Sam Bog z ogrodu ziemskiego / rękami swymi Li-
 lla przenosi do działy niebieskiego Bernarda S. Qui
 colligit Lilia reſectim wonniaciego swiatobliwosci za-
 pachem do tych czas zrumny jego wynikającym. Liliy
 tej nie nachylił wiatr prozności / nie złamał wichur nie-
 płaczności / nie tknął tarn nieprawości / nie wsiął wpał
 cieplejności / bez alteraciey nymniejszy / bez gorączki / bez
 żadnych bolow rozłączenie dusze z ciałem wprzedażących /
 w samey miłości Bożkiej rozplyniony / szczęśliwie w
 Bogu zasnął / obdormiuit in Domino.

Piſe Rodericus iż z sereci S. Witaliſſa Biſtupa Sa-
 lisburgenſkiego zrumny wyroſty Lilie / ktore przes ká-
 miennie / marmury / grobstyny przeſzedły / nad grobem
 zakwitły / przypisał im te wierſe

Ofelix tumulus, cuius de funere surgunt

Flores, qui caſti ſigna pudoris habent.

Dowcipnie Amilianus Symboliſta z ynnwencji ſwoiey
 wytrąnym Lilom w ſtaku ſtojącym przypisał Et auul-
 ſa florent. Tę kwiatki zerwane preſto wſychało / pro-
 chnieia / iednak Lilie długo trwała. W Oycu Bernardzie
 S ni żywym naczyniu od Boga wybranym kwieta Li-
 lie Synowie duchownie zrodzeni Cisterciensowie w Wa-
 groweu od lat 552 fundowani / w nowym ogrodzie pro-
 mowaniu chwały Bożkiej / z pożytkiem duſznym miłość
 wytrękiego y przyległości jego / renowowani Wiatry
 bodzie ogrodowi temu ozdoby / madości / pobozności /

18

przykładem dobrym / wkładnośc Zakonna Kwienacy J.
P. J. M. X. Chrystom Gninski Opát Wągrowiecki /
Referendarz Koronny / wysoki expektatyw w Kościele
Bożym Pralat. Názwał niegdy Fryderyk Cesarz Opa-
tom Cysterceyńskich Columnas Ecclesie. gdy się ich
modlitwom goracym rekomendował. Innoc. IV. Ni-
colaus IV. Eugen. IV. Alexand. IV. Pápieże przyzna-
wali / Totus mundus plenus peccatis sustentatur Ora-
tionibus Cisterciensium. Podeprze (nádzieia w Bogu)
wkrótce czásie y ten Senatorstkiego Domu iasny poro-
mek / Kościół Boży ni Lateráński Franciszek S. Zakon
swoy ni Athlas swiát. Trzyma Lilla w rękách Kazimierz l. 126. 22.
S. piśe Plin. Jest ieden kwiat na křtalc Liliy nie dá-
leko Arabiy / in Nabathea / nazwany luncus Odoratus /
ktory rozliczny wydaie z siebie zapách / to róžany / to fio-
łowy / to goździkowy / to Liliowy. Kwitni blugo
Przew. w Bogu M. X. Kazimirzu Jankowski
Przorzec y Plebanie tureczny ze wszytko Bráci
twoiey swiatobliwa Kongregacya Bogu /
Kościółowi / y Niebu. Florete
flores sicut Lilium & date
odorem, bez
Amen.

Biblioteka Jagiellońska

sidr0009024

